

STANOVISKO

k navrhovanej činnosti „Plán využívania ložiska „Pri Váhu““ vypracované na základe jej odborného posúdenia v súlade s ustanovením § 16a ods. 3 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov

Okresný úrad Trenčín, odbor starostlivosti o životné prostredie, Hviezdoslavova 3, 911 01 Trenčín v súlade s ustanovením § 16a ods. 3 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov listom č. OU-TN-OSZP2-2020/010025-002 zo dňa 17.02.2020 (ev. č. VÚVH – RD 677/2020 zo dňa 18.02.2020) obrátil na Výskumný ústav vodného hospodárstva Bratislava ako odborné vedecko-výskumné pracovisko vodného hospodárstva poverené ministrom životného prostredia Slovenskej republiky výkonom primárneho posúdenia významnosti vplyvu realizácie nových rozvojových projektov na stav útvarov povrchovej vody a stav útvarov podzemnej vody vo vzťahu k plneniu environmentálnych cieľov a vydávaním stanoviska o potrebe posúdenia nového rozvojového projektu podľa § 16 ods. 6 písm. b) vodného zákona, ktorý je transpozíciou čl. 4.7 RSV, so žiadosťou o vydanie odborného stanoviska k navrhovanej činnosti „Plán využívania ložiska „Pri Váhu““. Súčasťou žiadosti bol projektová dokumentácia (vyhotovil: Ing. Anton Dobrovič, Prievidza, november 2019).

Výskumný ústav vodného hospodárstva Bratislava na základe odborného posúdenia navrhovanej činnosti/stavby „Plán využívania ložiska „Pri Váhu““ poskytuje nasledovné stanovisko:

Investorom navrhovanej činnosti „Plán využívania ložiska „Pri Váhu““ je DARJA, spol. s r. o., Bolešov 96, 018 53 Bolešov. Predmetom navrhovanej činnosti je ťažba štrkopieskov. Spoločnosť DARJA na základe banského oprávnenia vykonáva v súčasnosti ťažobnú činnosť v katastrálnom území Prejta na pozemku parc. č. KN-C 732/2. Jedná sa o dobývanie nevyhradeného nerastu – štrkopieskov na ťažobnom území o výmere 3,7253 ha. Nakoľko zásoby tejto suroviny budú v najbližšej dobe v tejto lokalite vyčizené, ako náhradnú kapacitu plánuje v lokalite Pri Váhu v k. ú. Bolešov.

Parcelné číslo dotknutého pozemku (dobývacieho priestoru) v lokalite Pri Váhu je 930/1 o výmere 38 948 m². Táto výmera je redukovaná o ochranné pásma od susedných pozemkov, takže aktívne dobývacie územie (plocha ťažobnej kazety) je 25 860 m².

Z hľadiska požiadaviek súčasnej európskej legislatívy, ako aj legislatívy SR v oblasti vodného hospodárstva navrhovaná činnosť „Plán využívania ložiska „Pri Váhu““ musela byť posúdená z pohľadu požiadaviek článku 4.7 rámcovej smernice o vode, a to vo vzťahu k dotknutým útvarom povrchovej a podzemnej vody.

Rámcová smernica o vode určuje pre útvary povrchovej vody a útvary podzemnej vody environmentálne ciele. Hlavným environmentálnym cieľom RSV je dosiahnutie dobrého stavu vôd v spoločenstve do roku 2015 resp. 2021 najneskôr však do roku 2027 a zabránenie

jeho zhoršovaniu. Členské štáty sa majú snažiť o dosiahnutie cieľa – aspoň dobrého stavu vôd, definovaním a zavedením potrebných opatrení v rámci integrovaných programov opatrení, berúc do úvahy existujúce požiadavky spoločenstva. Tam, kde dobrý stav vôd už existuje, mal by sa udržiavať.

V prípade nových infraštruktúrnych projektov nedosiahnutie úspechu pri

- dosahovaní dobrého stavu podzemnej vody,
- dobrého ekologického stavu, prípadne dobrého ekologického potenciálu útvarov povrchovej vody, alebo
- pri predchádzaní zhoršovania stavu útvarov povrchovej alebo podzemnej vody

v dôsledku nových zmien fyzikálnych vlastností útvaru povrchovej vody alebo zmien úrovne hladiny útvarov podzemnej vody, alebo keď

- sa nepodarí zabrániť zhoršeniu stavu útvaru povrchovej vody z veľmi dobrého na dobrý v dôsledku nových trvalo udržateľných rozvojových činností človeka

sa nepovažuje za porušenie rámcovej smernice o vode, avšak len v tom prípade, ak sú splnené všetky podmienky definované v článku 4.7 RSV.

Lokalita navrhovanej činnosti „*Plán využívania ložiska „Pri Váhu“*“ je situovaná v čiastkovom povodí Váh. Dotýka sa dvoch útvarov podzemnej vody, a to útvaru podzemnej vody kvartérnych sedimentov SK1000500P Medzizimové podzemné vody kvartérnych náplavov horného toku Váhu a jeho prítokov a útvaru podzemnej vody predkvartérnych hornín SK2001800F Puklinové podzemné vody západnej časti flyšového pásma a Podtatranskej skupiny (tabuľka č.1). Útvary povrchovej vody sa v predmetnej lokalite nenachádzajú.

tabuľka č. 1

Čiastkové povodie	Kód VÚ	Názov VÚ	Plocha VÚ (km ²)	Stav VÚ	
				kvantitatívny	chemický
Váh	SK1000500P	Medzizimové podzemné vody kvartérnych náplavov horného toku Váhu a jeho prítokov	1069,302	dobrý	dobrý
Váh	SK2001800F	Puklinové podzemné vody západnej časti flyšového pásma a Podtatranskej skupiny	4451,705	dobrý	dobrý

Vysvetlivka: VÚ = vodný útvar

Posúdenie navrhovanej činnosti „*Plán využívania ložiska „Pri Váhu“*“ sa vzťahuje na obdobie počas vykonávania ťažobnej činnosti, ako aj na obdobie po jej ukončení.

Vplyv realizácie navrhovanej činnosti na zmenu hladiny útvarov podzemnej vody SK1000500P a SK2001800F

Stručný popis navrhovanej činnosti

Dobývanie ložiska

Pred vlastnou ťažobnou činnosťou v dobývacom území bude potrebné realizovať tieto prípravné práce:

- výrub drevín v rozsahu aktívneho dobývacieho územia,
- depóniu skrávky z dobývacieho územia a jej dočasné uloženie na vyznačené plochy v mape dobývania.

Manipulačná – prevádzková plocha sa zriadi na dobývacom území a to v priestore západného cípu ťažobnej kazety. Budú na nej odstavované pracovné stroje na spevnenej ploche, umiestnená unimobunka ako prístrešok a sklad materiálu potrebného na likvidáciu prípadnej havárie a zneškodneniu látok škodiacim vodám. Po vyťažení štrkopieskov vo východnej časti ťažobnej kazety a vyplnení vyťažených priestorov vonkajšou skrývkou sa manipulačná plocha premiestni do tejto časti na už upravený terén.

Dobývanie – dobývacie metódy, vedenie dobývacích prác

Dobývací metóda použitá pri ťažbe štrkopieskov bude plošné dobývanie v jednej kazete, pri aplikácii dvoch ťažobných rezov.

Výška vodnej hladiny rieky Váh sa očakáva na úrovni cca 221,9 m n.m., a túto úroveň možno s určitosťou očakávať aj v plánovaných ťažobných kazetách.

Spôsob rozpojovania bude strojný, pomocou hydraulického bagra s podkopovým záberom. Postup dobývania je nasledovný:

Najprv sa odstráni soliterný zhluk drevín z plochy asi 10 x 10 m vo východnej časti parcely.

Po depónii prípadnej skrývky bude ťažený 1. (suchý) rez do hĺbky takej, aby pracovná plošina na dne rezu bola cca 0,6 m nad hladinou podzemnej vody. Štrkopiesky po rozpojení bagrom, resp. nakladačom budú nakladané priamo na vozidlá technologickej dopravy a transportované do priestoru triediacej linky mimo dobývacieho územia, resp. priamo k odberateľovi.

Dobývanie 2. ťažobného rezu (mokrý rez o hrúbke 3,7 m). Rez bude predstavovať asi 31 % suroviny z celkového množstva vyťažiteľných zásob. Rozpojovanie bude taktiež hydraulickým bagrom, surovina sa vyťaží na odvodňovaciu skládku, z ktorej sa po odtečení vody bude nakladať na vozidlá technologickej a z časti expedičnej dopravy. Ďalší postup bude rovnaký ako pri ťažbe 1. rezu.

Odvodňovanie

Dobývanie bude vykonávané nad i pod hladinou podzemnej vody, ktorej výška bude pravdepodobne – vzhľadom na vzdialenosť rieky Váh – korešpondovať s výškou hladiny vodného toku. Zrážkové vody počas dobývania budú infiltrovať do podzemných vôd. Osobitné odvodňovacie opatrenia sa pri činnosti vykonávanej banským spôsobom (ČVBS) preto nenavrhnú.

Z hľadiska požiadaviek článku 4.7 RSV bolo potrebné posúdiť, či realizácia navrhovanej činnosti „*Plán využitia ložiska „Pri Váhu“*“ nebude mať vplyv na zmenu hladiny dotknutých útvarov podzemnej vody SK1000500P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov horného toku Váhu a jeho prítokov a SK2001800F Puklinové podzemné vody západnej časti flyšového pásma a Podtatranskej skupiny.

Útvary podzemnej vody SK1000500P a SK2001800F

a) súčasný stav

Útvar podzemnej vody SK1000500P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov horného toku Váhu a jeho prítokov bol vymedzený ako útvar kvartérnych sedimentov s plochou 1069,302 km². Na základe hodnotenia jeho kvantitatívneho a chemického stavu v rámci 2. plánu manažmentu správneho územia povodia Dunaj (2015) tento vodný útvar bol klasifikovaný v dobrom kvantitatívnom stave a v dobrom chemickom stave.

Útvar podzemnej vody SK2001800F Puklinové podzemné vody západnej časti flyšového pásma a Podtatranskej skupiny bol vymedzený ako útvar predkvartérnych hornín s plochou 4451,705 km². Na základe hodnotenia jeho kvantitatívneho a chemického stavu v rámci 2. plánu manažmentu správneho územia povodia Dunaj (2015) tento vodný útvar bol klasifikovaný v dobrom kvantitatívnom stave a v dobrom chemickom stave.

Hodnotenie kvantitatívneho stavu v útvaroch podzemnej vody pre Plány manažmentu správneho územia povodia Dunaj (2009,2015) bolo vykonané na základe prepojenia výsledkov bilančného hodnotenia množstiev podzemných vôd a hodnotenia zmien režimu podzemných vôd (využitie výsledkov programu monitorovania).

Bilančné hodnotenie množstiev podzemných vôd je založené na porovnaní využiteľných množstiev podzemných vôd (vodohospodársky disponibilných množstiev podzemných vôd) a dokumentovaných odberov podzemných vôd v útvare podzemnej vody. Využiteľné množstvá podzemných vôd tvoria maximálne množstvo podzemnej vody, ktoré možno odobrať z daného zvodneného systému na vodárenské využívanie po celý uvažovaný čas exploatácie za prijateľných ekologických, technických a ekonomických podmienok bez takého ovplyvnenia prírodného odtoku, ktoré by sa pokladalo za neprípustné, a bez neprípustného zhoršenia kvality odobratej vody (využiteľné množstvá vyčísľované na národnej úrovni v súlade so zákonom č. 569/2007 Z. z. o geologických prácach /geologický zákon/ a jeho vykonávacía vyhláška č. 51/2008 Z. z.).

Medzná hodnota dobrého kvantitatívneho stavu bola stanovená na úrovni 0,80 (podiel využívania podzemných vôd < 80 % stanovených transformovaných využiteľných množstiev podzemných vôd).

Hodnotenie zmien režimu podzemných vôd

pozostáva z hodnotenia významnosti trendov režimu podzemných vôd a hodnotenia zmien režimu podzemných vôd.

Postup hodnotenia (testovania) chemického stavu útvarov podzemnej vody na Slovensku bol prispôsobený podmienkam existujúcich vstupných informácií z monitoringu kvality podzemných vôd a o potenciálnych difúzných a bodových zdrojoch znečistenia, koncepčnému modelu útvarov podzemnej vody (zahŕňajúcemu charakter priepustnosti, transmisivitu, generálny smer prúdenia vody v útvare podzemnej vody, hydrogeochemické vlastnosti horninového prostredia obehu).

b) predpokladané zmeny hladiny podzemnej vody po realizácii navrhovanej činnosti

I. počas ťažobnej činnosti

Počas realizácie ťažobnej činnosti v útvare podzemnej vody SK1000500P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov horného toku Váhu a jeho prítokov, v navrhovanej lokalite „Pri Váhu“, v ložisku nevyhradeného nerastu štrkopieskov, na začiatku ťažby (v I. ťažobnom reze) budú práce prebiehať nad úrovňou hladiny podzemnej vody tzv. suchou ťažbou do takej hĺbky, aby pracovná plošina na dne rezu bola cca 0,6 m nad hladinou podzemnej vody. Po dosiahnutí tejto úrovne pôjde (v II. ťažobnom reze) o mokrú ťažbu, pri ktorej dôjde k odkrytiu súvislej hladiny podzemnej vody. Vzhľadom na skutočnosť, že úroveň hladiny podzemnej vody v dotknutom území korešponduje s hladinou vodného toku Váh a navrhovaná technológia ťažby nevyžaduje odčerpávanie podzemnej vody, ako aj vzhľadom na rozsah navrhovanej mokrej ťažby (celková výmera ložiska je 0,025 860 km², čo

predstavuje len cca 0,0024% z celkovej plochy 1069,302 km² útvaru podzemnej vody SK1000500P) možno očakávať, že vplyv mokrej ťažby s následným odkrytím hladiny podzemnej vody, na zmenu hladiny dotknutého útvaru podzemnej vody nebude významný resp. sa vôbec neprejaví.

Útvar podzemnej vody predkvartérnych hornín SK2001800F Puklinové podzemné vody západnej časti flyšového pásma a Podtatranskej skupiny, ktorý je situovaný (vertikálne) pod útvarom podzemnej vody kvartérnych sedimentov SK1000500P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov horného toku Váhu a jeho prítokov, ťažobnou činnosťou v navrhovanej lokalite „Pri Váhu“, v dobývacom území nevyhradeného nerastu štrkopieskov, nebude ovplyvnený. (V zmysle požiadaviek RSV útvary podzemnej vody boli vymedzené tak, aby sa zaistilo, že nebude existovať významný neevidovaný prestup podzemných vôd z jedného útvaru podzemnej vody do druhého).

II. po ukončení ťažobnej činnosti

Nakoľko úroveň hladiny podzemnej vody v dotknutom území/v lokalite „Pri Váhu“, korešponduje s hladinou vodného toku Váh, hladina odkrytej podzemnej vody ako aj hladina podzemnej vody v jej okolí bude daná hlavne úrovňou vody v tomto vodnom toku. Na základe tejto skutočnosti možno predpokladať, že vplyv mokrej ťažby s následným odkrytím hladiny podzemnej vody v navrhovanej lokalite „Pri Váhu“, v ložisku nevyhradeného nerastu štrkopieskov, nebude mať vplyv na zmenu hladiny útvaru podzemnej vody SK1000500P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov horného toku Váhu a jeho prítokov.

Útvar podzemnej vody predkvartérnych hornín SK2001800F Puklinové podzemné vody západnej časti flyšového pásma a Podtatranskej skupiny realizáciou navrhovanej činnosti nebude ovplyvnený.

Záver:

Na základe odborného posúdenia navrhovanej činnosti „Plán využívania ložiska „Pri Váhu““ situovanej v čiastkovom povodí Váhu, možno predpokladať, že vplyv realizácie navrhovanej činnosti, z hľadiska požiadaviek článku 4.7 rámcovej smernice o vode a zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov, na zmenu hladiny podzemnej vody v dotknutých útvaroch podzemnej vody SK1000500P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov horného toku Váhu a jeho prítokov a SK2001800F Puklinové podzemné vody západnej časti flyšového pásma a Podtatranskej skupiny ako celku sa nepredpokladá.

Útvary povrchovej vody sa v predmetnej lokalite nenachádzajú.

Na základe uvedených predpokladov navrhovanej činnosti „Plán využívania ložiska „Pri Váhu““ podľa článku 4.7 RSV nie je potrebné posúdiť.

Vypracoval: Výskumný ústav vodného hospodárstva Bratislava
Ing. Simona Bullová

V Bratislave, dňa 29. júna 2020

